A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT POLITIKAI NYILATKOZATA

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT POLITIKAI NYILATKOZATA

Az újjászervezett MSZMP politikai nyilatkozatban fogalmazza meg tevékenységének alapelveit, legfontosabb politikai céljait, állásfoglalását hazánk jelenlegi helyzetéről, javaslatait a válságból kivezető útra. A nyilatkozat a párt új programjának kidolgozásáig tevékenységének elvi alapjául szolgál. A változó helyzet követelményeinek megfelelően a nyilatkozatban megfogalmazottakat a párt akcióprogramjai, a Központi Bizottság és az alapszervezetek határozatai részletezik és bontják ki.

A jelenlegi helyzet

Hazánk ma *súlyos gazdasági* és politikai *válsággal* küszködik. Kialakulásáért felelőség terheli a korábbi párt- és állami vezetést, amely különösen az utóbbi 10-15 évben nem volt képes az új helyzethez igazodó magasabb követelményeket állítani önmaga, a párt és a társadalom elé. Megcsontosodott konzervativizmusa, a folytonosság és a stabilitás leegyszerűsítő értelmezése, a vezetői szubjektivizmus eluralkodása akadályozta a szükséges változtatásokat.

A világgazdaságban bekövetkezett változások, a tudományos technikai forradalom lehetőségei és szükségletei, a globális problémák előtérbe kerülése, az egyre elviselhetetlenebb terhekkel járó fegyverkezés *új kihívásokat* jelentettek, *új megoldásokat* követeltek mind a gazdaságban, mind a politikában. Élesen jelentkezett a minőség, a modernizáció igénye. Ehhez a gazdaság és a társadalom régi irányítási formái és módszerei már nem voltak megfelelőek, azok gyökeres átalakítása vált szükségessé. A szocialista demokráciával ellentétes bürokratikus módszerek korlátozták a dolgozók részvételét a hatalom gyakorlásában és ellenőrzésében, akadályozták a néptömegek alkotó energiájának kiteljesedését és szabad érvényesülését. A hatékonyabb szocialista megoldás keresését számos területen kapkodás, átgondolatlan lépések helyettesítették, amelyekben a piaci mechanizmus mindenhatóságának illúziója keveredett a kézi vezérlés módszereivel. Elhibázott gazdaságpolitikai döntések sorozata súlyos eladósodáshoz vezetett, a tőkés világgazdaságtól függő helyzetbe hozta a gazdaságot, miközben a világgazdaság centrumai a '70-es évektől saját gazdasági problémáik negatív következményeit egyre inkább a fejlődő világra és a szocialista országokra hárították. A gondot tetézte, hogy a KGST nem töltötte be integráló szerepét a szocialista országok együttműködésében.

A romló gazdasági helyzetben *politikai bizalmi válság* keletkezett, a párton belül a vezetés és párttagság, a társadalom egészében a párt és a tömegek között. A szocialista építés során elkövetett hibákat, a kialakult feszültségeket jól fel tudta használni a nyugati tőkés hatalmak hosszú ideje módszeresen folytatott fellazítási politikája. A tömegtől elszakadt és politikailag mindinkább elszigetelődő vezetés engedményekkel igyekezett leszerelni az aktivizálódó jobboldali erőket. A párttagok nagy többsége azonban nem felelős a vezetők szűk csoportjának hibáiért és vétkeiért. A szocialista építés torzulásai nem kérdőjelezhetik meg a dolgozó milliók munkájának, százezrek önzetlen közéleti tevékenységének az értelmét.

A jobboldali erők az elhúzódó válságot, a tömegek növekvő elégedetlenségét a *párt elleni általános támadás* megindítására használták fel. Céljuk nem a hibák kijavítása, hanem a hatalomváltás és a polgári restauráció, aminek megvalósítására a tömegek elégedetlenségét, az általános elbizonytalanodást kihasználva, ma elsősorban politikai demagógiával, a tömegpszihózis keltésével, a pártra gyakorolt nyomással, a tömegek megtévesztésével, békés úton törekszenek. Ezzel egyidejűleg egy csoport belülről bomlasztotta a pártot, demoralizálta tagságát, megbénította tevékenységét, megosztotta és szétverte vezetését, majd a Kongresszus '89-en – kész helyzet elé állítva a párttagságot – a kommunista hagyományokat, a marxista jelleget megtagadó új pártot hozott létre.

Az utóbbi hónapok politikai életét a *jobbratolódás felgyorsulása* jellemezte. A békés átmenet örve alatt ádáz politikai küzdelem indult meg a hatalomért. A mindinkább jobbratolódó kormány sorozatos engedményeket tett az ellenzéknek, maga is tevőlegesen segítette ezt a folyamatot. A jobboldali nyomás alatt kapkodóan elfogadott törvények sora számos olyan elemet tartalmaz, amelyek összességükben a társadalmi rendszerváltás jogi kereteit teremtették meg. Kierőszakolták a munkahelyi pártszervezetek megszüntetését, a munkásőrség feloszlatását. Koncentrált támadás indult a tanácsok, államhatalmi intézmények, a szakszervezetek és más társadalmi szervezetek ellen. Kommunistaellenesség, a fenyegetés és a megfélemlítés légköre alakult ki. A sajtó jelentős része is ennek eszközévé, illetve terepévé vált. Az MSZP vezetőinek hangadó része nem képes vagy nem akar szembefordulni a fokozódó jobbratolódással és az erősödő antikommunizmussal. Ezzel gyakorlatilag szabad út nyílt a teljes jobboldali hatalomátvétel és a kapitalizmus visszaállítása számára.

A romló gazdasági helyzetben a kormányzat figyelmét és energiáját nem a legégetőbb gazdasági problémák megoldására összpontosította, hanem azokra a politikai manőverekre, amelyek a békés átmenet ürügyén a teljes rendszerváltást készítik elő, valamint egyes veze-

tő politikusok személye hatalmi pozíciójának átmentését szolgálják. A kormány 1990. évi gazdasági programja, amelyet az ellenzéki pártok többsége is támogat, a gazdasági válság terheit egyoldalúan a dolgozókra hárítja. A jelenlegi kormány a válság kezelésének kapitalista útját követi: a gazdaság szanálását, stabilizálását és majdani fellendülését lényegében a parttalan privatizálástól, a Nemzeti Valutaalap diktátumának szolgai teljesítésétől, a nadrágszíj- meghúzó gazdaságpolitikától várja.

Ennek a gazdaságpolitikának már ma látható következménye az *infláció felgyorsulása, a növekvő munkanélküliség, a nagy többség életszínvonalának rohamos csökkenése*. Mindennek kézzelfogható megnyilvánulásai: az élelmiszerek árának szabaddá tétele, az alapvető élelmiszerek elviselhetetlen mértékű drágulása, a lakbérek, a közlekedési és közüzemi díjak emelése, az állami lakásépítési hitelek utólagos megadóztatása, az egész iparágakat és földrajzi régiókat érintő tömeges munkanélküliség közvetlen veszélye. A lakosság tetemes részének jövedelme a társadalmi létminimum alá süllyed. Veszélybe kerültek az elmúlt évtizedek szociális vívmányai: a munkához való jog és a dolgozók létbiztonsága, az állampolgári jogon járó egészségügyi ellátás elért színvonala, a gyermekintézmények működőképessége, a tanulás, az önképzés, a továbbképzés, az üdülés, a sportolás, a kulturális igények kielégítésének lehetősége. Tovább romlanak a nyugdíjasok ellátásának, a fiatalok pályakezdésének és lakáshoz jutásának feltételei. A magyar társadalom jelentős részét növekvő *létbizonytalanság*, a jövőtől való félelem hatja át.

A dolgozókat sújtó gazdaságpolitikát a kormány a *pénzügyi egyensúly* helyreállításának szükségességére hivatkozva igyekszik igazolni. Valójában az inflációs folyamat, a gazdasági helyzet általános romlása, a politikai intézmények átalakításának és újak létrehozásának növekvő költségei ezt a remélt hatást is lerontják. A liberális közgazdaságtan az ún. monetarizmus jegyében fogant intézkedések hatásait elemezve, a hasonló útra kényszerített eladósodott országok többségének szomorú példáját vizsgálva azt látjuk, hogy ez a gazdaságpolitika csak gyorsítja a gazdaság hanyatlását, az egyensúly további romlását, az eladósodottság növekedését, a korábbi szociális eredmények leépülését. Mindez nem eredményezhet mást, csak a társadalmi feszültségek kiéleződését.

Az átalakulási és néhány más törvény a kritikus gazdasági helyzetben kaput nyitott *az állami tulajdon ellenőrizhetetlen és áron aluli kiárusítása* előtt. A köztulajdon magánkézbe történő átjátszása a gyakorlatban elkezdődött, akadálytalanul halad előre. A külföldi vásárlók az állóalapok és a forint egyidejű kettős alulértékeltsége következményeként potom áron válhatnak magyar vállalatok akár kizárólagos tulajdo-

nosává, egyidejűleg 5 évi adómentességet és az osztalék devizában történő szabad kivitelének lehetőségét élvezik. Így mind a költségvetési, mind a fizetési mérleghiány megszüntetésének valóságos terhei egyoldalúan a hazai tulajdonban maradó vállalatokra hárulnak. A bérszabályozás egyenlőtlen feltételei mesterséges feszültségeket szülnek a külföldi és a hazai tulajdonban lévő vállalatok között, megosztják és szembeállítják az ott dolgozó munkások és alkalmazottak csoportjait. Ugyanakkor a külföldi érdekeltségű vállalatokban sok helyen intézményesen korlátozzák a szakszervezetek munkás-érdekvédelmi tevékenységét. A társadalmi tulajdon bomlasztására irányuló törekvések kiterjednek a szövetkezetekre, köztük a mezőgazdasági szövetkezetekre is, veszélyeztetik a mezőgazdaság teljesítményét, az élelmiszerellátást és az exportot. Az új földosztás követelése felbolygatja a falu békéjét.

A megújuló MSZMP

Az elmúlt hónapok során bebizonyosodott, hogy *az MSZMP nem szűnt meg* a belőle kivált új párt létrehozásával. Léte, munkájának folytatása mellett a tagsága döntött szerte az országban, városokban és falvakban egyaránt. Az MSZMP XIV. Kongresszusa elfogadta a párt új szervezeti szabályzatát, demokratikusan megválasztotta vezető testületeit. Ezzel megerősítette az újjászervezett és megújuló párt létezését, új fejezetet nyitott történetében.

Pártunk erejének egyik alapvető forrása, hogy kritikus helyzetekben képes az *önvizsgálatra és megújulásra*. Az 1956 után újjászerveződő MSZMP azért tudott rövid idő alatt talpraállni, mert nyíltan szembefordult a régi vezetés hibáival és bűneivel, valamint a jogos elégedetlenséget és tömegmegmozdulást saját céljaira kihasználó ellenforradalmi támadással, képes volt kétfrontos harcban, saját korábbi hibáiból is tanulni, a magyar dolgozók többségének támogatását megnyerve megújulni. A '60-as években a magyar történelemben példátlan fejlődés indult meg hazánkban, amelynek eredményei elismerést váltottak ki az egész világon. Később azonban a felhalmozódó politikai és vezetési hibák újabb válság kialakulásához vezettek.

A párttagság elemi erejű bírálata nyomán az 1988-ban összehívott országos értekezlet feladata az volt, hogy elhárítsa az akadályokat a felhalmozódott hibák és torzulások felszámolása, a párt gyökeres megújulása és megtisztulása elől. Nem sikerült azonban egységes koncepciót kialakítani, az új vezetés megosztott volt, továbbra sem támaszkodott a párttagságra. A párttagok kritikus helyzetben magukra maradtak. Ezért a párt nem volt képes megvalósítani és végigvinni a

párttagság által sürgetett szükséges változásokat, nem tudta rendezni sorait, megállítani a jobboldal erősödő térnyerését.

Az MSZMP XIV. Kongresszusa a párt gyökeres megújulása jegyében végezte munkáját. Leszögezte: *Az MSZMP korszerű marxista politikai párt*, magáénak vallja a magyar nép haladó történelmi vívmányait, a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom időtálló értékeit. A kommunista és a baloldali szociáldemokrata hagyományok folytatója. Tanul a történelmi tapasztalatokból, szembenéz a korszak új kihívásaival. Nem akar visszatérni a szocialista építés történelmileg meghaladott és elhibázott formáihoz, módszereihez, de határozottan elutasítja a kapitalista társadalmi rendszer restaurációját. Megújult szocialistaa úton akar előrehaladni.

Vállaljuk *történelmi múltunkat*, önkritikusan szembenézünk korábbi hibáinkkal. Fellépünk mindenféle történelmietlen, prekoncepcióra épülő, konjunkturális politikai célokat szolgáló, a tényeket önkényesen kezelő, egyoldalú múlt-értékelés ellen. Az elmúlt korszak történelmi elemzését tudományos alapon kell elvégezni.

Védelmezzük az elmúlt 45 év vitathatatlan eredményeit, a szocialista építés vívmányait: a termelési eszközök döntő hányadának társadalmi-közösségi tulajdonát, az ipar és a mezőgazdaság elmaradottságunkat csökkentő fejlesztését, a szövetkezeti gazdálkodást, a dolgozók létfeltételeinek történelmi léptékű javulását, a létbiztonságot, a tömeges lakásépítést, a néptömegek egészségügyi és szociális ellátásának biztosítását.

Elítéljük, és mint a szocializmustól idegent *elvetjük* a dolgozó emberek érdekeit sértő, eszméket eltorzító hibákat és bűnöket, a törvénytelenségeket és az önkényeskedés minden formáját. Mindent elkövetünk, hogy megakadályozzuk ezek megismétlődését.

A leghatározottabban *megóvjuk pártunkat* a hatalommal való visszaélés, a kiváltságok, a személyes előnyszerzés minden formájától. Eltökélt szándékunk, hogy helyreállítjuk és minden lehetséges eszközzel megóvjuk pártunk morális hitelét. Korrupt, erkölcstelen embereket nem tűrünk meg sorainkban.

Az MSZMP tiszteletben tartja az alkotmányt, munkáját a pártok működését és gazdálkodását szabályozó törvények alapján végzi. *Demokratikusan* épül fel és működik. Szakít a korábbi időszakok torzulásainak legfőbb forrásaival: az antidemokratikus vezetési módszerekkel. Olyan pártot építünk, amelynek a tagság az igazi gazdája, politikáját a párttagok alakítják, ellenőrzik a vezetők, a vezető testületek munkáját. A pártban mindenki szabadon kifejtheti véleményét. A szabad vitákban kikovácsolódó, demokratikusan hozott döntések képezik a közös cselekvés alapját. A párt életében minden szinten elvtársi, közösségi kapcsolatok kialakítására és érvényesítésére törekszünk.

Pártunk az egyetemes emberi kultúra értékeit felhasználó és folytató Marx, Engels és Lenin elméleti örökségére támaszkodik. Tevékenységét az *alkotóan továbbfejlesztett és alkalmazott marxizmus* vezérli. A leegyszerűsítésektől megtisztított osztályszemlélet talaján állva, módszerének kritikai és forradalmi jellegét napjaink valóságára, benne saját mozgalmunk fejlődésére kiterjesztve érvényesíti. Hasznosítja a tudomány és a kultúra új eredményeit. Elutasítjuk mind a dogmatizmust, mind elveink nihilista feladását. Leküzdjük a korábban tapasztalható elméleti igénytelenséget és a szűk prakticizmust, helyreállítjuk az alkotó és kritikai elméleti munka rangját.

Az MSZMP a valóság talaján állva, a *nemzeti érdekek* szem előtt tartásával keres konkrét válaszokat társadalmunk kérdéseire. Része a *nemzetközi munkásmozgalomnak*, nemzetközi kapcsolatainkban elsőrendűnek tartja a kommunista pártokkal, valamint a baloldali szocialista és szociáldemokrata és más haladó mozgalmakkal való együttműködését. Ennek érdekében nemzetközi pártkapcsolataink felújítására és fejlesztésére törekszünk.

Legfontosabb feladataink

A dolgozók érdekeiből kiindulva, mindenekelőtt a legsürgősebb teendőre összpontosítjuk figyelmünket. A további romlás megakadályozásával el kell hárítani a *gazdasági összeomlást*, a *káoszt*, a *nemzeti katasztrófát*. Meg kell állítanunk a jobbratolódást és a társadalmunkban felerősödött más negatív folyamatokat, ki kell védenünk a dolgozók helyzetére gyakorolt kedvezőtlen hatásukat, meg kell gátolnunk a tőkés társadalmi rendszer és egy reakciós, népellenes hatalom visszaállítását.

A gazdaság tartós megtorpanása és szétzilálódása, az ország súlyos eladósodása következtében gazdaságunk mozgástere beszűkült, sok tekintetben kényszerpályára szorult. A gazdasági „kényszerpályák" bűvös köréből csak egy új, a dolgozók érdekeit kifejező, széleskörű társadalmi támogatást élvező gazdaság- és társadalompolitikával lehet kitörni. Mindenekelőtt a nemzet belső erőforrásaira támaszkodva és azokat mozgósítva a népgazdaság helyreállítható, teljesítménye a társadalom közös erőfeszítésével növelhető. Az MSZMP a szakszervezetek kezdeményezéséhez csatlakozva javasolja egy új gazdaságpolitikai program, konkrét intézkedési terv kidolgozását, parlament elé terjesztését, elfogadtatását és megvalósítását, egy valóságos baloldali alternatív gazdaságpolitikára való átállást. Meggyőződésünk, hogy létezik *baloldali alternatíva* és csak egy megalapozott, baloldali cselekvési program mutathat kiutat a jelenlegi válságból. Ennek

érdekében törekszünk együttműködésre az érdekvédelmi szervekkel, a szakszervezeti és a szövetkezeti mozgalommal.

Új gazdaságpolitikát!

Olyan gazdaságpolitikára van szükség:

– amely megfékezi a gazdaság normális működését szétziláló, elsősorban a bérből és fizetésből élő dolgozók, a nyugdíjasok helyzetét elviselhetetlenné tevő inflációt;

– amely a gazdasági teljesítőképességének növelését tekinti a gazdasági fejlődés alapjának, megteremti a szolid gazdasági növekedés feltételeit, szakít a korlátozó gazdaságpolitikával, bővíti és felélénkíti a belső piacot, kiemelt figyelmet fordít a természetvédelemre és a környezetgazdálkodásra, a nemzetközi gazdasági együttműködésre támaszkodva feltárja és mozgósítja belső erőforrásainkat;

– amely biztosítja az ipar és mezőgazdaság normális működését és fejlődését, az infrastruktúra felzárkóztatását, átgondolt modernizációs stratégia keretében lehetővé teszi hosszútávú korszerűsítésüket, megalapozza teljesítményük növelését a tudományos technikai forradalom, az informatika, az elektronika, a biotechnika, stb. eredményeinek felhasználásval;

– amely minden dolgozó számára munkalehetőséget, lét- és jövedelembiztonságot teremt, tervezhetővé, kiszámíthatóvá teszi a dolgozó emberek és a családok jövőjét, elősegíti, hogy a bérek és juttatások biztosítsák a gyermekes családok tisztességes megélhetését, helyreállítja a főmunkaidő becsületét, serkenti és ösztönzi a műszaki fejlesztést és a minőségi munkát, összhangot teremt a teljesítmények és a jövedelmek, az árak és a bérek között, korlátozza a munkateljesítménnyel nem megalapozott és a társadalom igazságérzetét jogosan sértő jövedelemkülönbségeket;

– amely a külgazdasági nyitottsággal egyidejűleg megőrzi és megvédi az ország gazdasági szuverenitását, megállítja az eladósodás folyamatát, kedvezőbb feltételek elérésére törekszik a külföldi adósság törlesztésének és a kamatok fizetésének ütemét illetően, kiegyensúlyozottan fejleszti a nemzetközi gazdasági kapcsolatokat, csökkenti a nemzeti jövedelemnek az egyenlőtlen csere következtében történő kiáramlását, gazdasági fejlődésünkben nagy jelentőséget tulajdonít a kelet- és középeurópai országokkal való együttműködésnek.

A legjobb szakemberek és a dolgozók széles körének bevonásával az MSZMP a *hatékony szocialista gazdaság* új koncepcióját kívánja kidolgozni.

A gazdaság irányításában és működésében nem kívánunk visszatérni egyetlen korábbi mechanizmushoz sem. Hosszútávon is számo-

lunk az árutermelés és a piaci viszonyok létezésével. Szakítunk a gazdaság bürokratikusan központosított irányításának koncepciójával és a „tiszta és szabad piacgazdaság" hamis illúziójával. A modern termelőerők tervszerű fejlesztése érdekében a tulajdonformák sokféleségét és a vegyesgazdaság létjogosultságát elismerve sem mondhatunk le a társadalmi tulajdon dominanciájáról, védelméről és fejlesztéséről. Mivel a társadalmi tulajdon eddigi formáinak működése nem kielégítő, szükségesnek tartjuk azok tökéletesítését és reformját. A társadalmi tulajdon túlsúlya mellett elismerjük és támogatjuk a kistermelés és a magánvállalkozás különböző formáit az ipar, a mezőgazdaság és a szolgáltatás területén. Olyan gazdasági szervezet kialakítására törekszünk, amely az önigazgatás és önelszámolás keretében biztosítja a dolgozók közvetlen és közvetett részvételét az irányításban, lehetővé teszi a vezetők demokratikus megválasztását, tevékenységük és jövedelmük nyilvánosságát és ellenőrzését.

A dolgozói érdekek következetes érvényesítését!

Az MSZMP alapvető törekvése a *bérből és fizetésből élők, mindenekelőtt a nagyüzemi munkások érdekeinek képviselete és szolgálata.* A munkások tenniakarása, önálló kezdeményezései nélkül hazánk nem állhat talpra. Támogatjuk önszerveződésüket, érdekvédelmi és szolidaritási akcióikat. Fellépünk a szegénység növekedése és terjedése ellen. Elfogadhatatlannak tartjuk a munkásosztályt fenyegető tömeges és tartós munkanélküliséget. Megértjük és támogatjuk a szakszervezetek követeléseit és javaslatait a bérek reálértékének védelmében.

Megengedhetetlen, hogy a *parasztságra* erejét meghaladó terhek háruljanak. A magyar gazdaság stabilitásának és teljesítőképességének fontos alapja a mezőgazdasági termelés biztonsága és a termelők megfelelő anyagi érdekeltsége. A mezőgazdasági termelés világszerte támogatásban részesül. Ez össztársadalmi érdek. A támogatás gyors és drasztikus megvonása a parasztságot és a városi dolgozókat egyaránt súlyos helyzetbe sodorja. A piaci árak azonnali szabaddá tétele és emelése nem kompenzálja a mezőgazdasági termelőket, ha a belső piac szűkítése és a fogyasztás korlátozása – a romló export lehetőségekkel egyidejűleg – tovább rontja a termelés feltételeit és mesterségesen szembeállítja egymással a vidéki és a városi dolgozók érdekeit. Javasoljuk az alapvető élelmiszerek hatósági árszabályozását, valamint a mezőgazdasági termelés érdekeltségét és fejlesztési lehetőségeit ténylegesen biztosító ár-, adó és hitelpolitika kialakítását. Határozott intézkedéseket követelünk a maffiaszerű közvetítő kereskedelem és a felvásárlási visszaélések felszámolására.

Gazdasági és társadalmi előrehaladásunk egyik legfontosabb előfeltétele, hogy megállítsuk a *szellemi munka* leértékelődését, növeljük az oktatás, a tudomány, a műszaki alkotás, a kultúra anyagi elismerését, javítsuk az *értelmiségi dolgozók* munka- és életkörülményeit. Szakítva a „maradékelv" vel, növelni kell a nemzeti jövedelemből e területekre fordítandó összegek arányát és nagyságát.

Fellépünk a kulturális élet sorvadása ellen, elítéljük a kulturálls szemét beáramlását és terjedését, a közizlés és a közerkölcs romlását. Megengedhetetlen, hogy a kultúra ismét csak egy szűk elit monopóliumává váljon. Tiltakozunk a kulturális fórumok és a tömegtájékoztatás antidemokratikus kisajátítása, új kulturális monopóliumok és klikk-érdekek érvényesülése ellen. Védelmezzük az oktatás és a kultúra demokratizálásának eredményeit, az alap- és középfokú oktatás ingyenességét, az egységes oktatási rendszert, annak világi jellegét, a továbbtanulás és a továbbképzés lehetőségeinek széleskörű biztosítását, a tudomány, az irodalom, a művészetek, a közművelődés állami támogatását. Népünk humán-, természettudományos és technikai kultúráját fejlesztő, korszerű és haladó művelődéspolitikára van szükség.

A társadalmi haladás, az egészséges nemzeti öntudat eszméit képviseljük a kultúrában. Síkra szállunk a tudományos és művészi alkotás szabadságáért. Szemben állunk a soviniszta, fajgyűlölő és hazafiatlan eszmékkel, az antiszemitizmussal, az idegengyűlölettel. Elítéljük a világnézeti és vallási türelmetlenséget, az előítéletek és a szellemi terror minden formáját. Az emberi jogok része a lelkiismereti és vallásszabadság. Ellenezzük, hogy a vallást pártpolitikai célokra használják fel.

Igazságtalan és elfogadhatatlan a nyugdíjak reálértékének szisztematikus csökkenése, a gazdasági terhek áthárítása a *nyugdíjasokra*, különösen a kisnyugdíjasokra. A nyugdíj nem nemzeti ajándék, hanem munkával megszerzett jogos járadék. Állítsuk meg romlását, őrizzük meg reálértékét! A létminimum alatti nyugdíjakat jelentősen emelni szükséges. Biztonságos életet, társadalmi megbecsülést az idős embereknek, akik erre sokévtizedes munkájukkal rászolgáltak! A nyugdíjasok jelentős részének hasznosítható tudása és élettapasztalata nélkülözhetetlen érték és erőforrás társadalmunk számára. Intézményesen kell gondoskodni a rászoruló időskorúakról.

Jobb feltételeket kell teremteni a *nők* számára társadalmi, szakmai, családi kötelezettségeik teljesítéséhez, egyenjogúságuk tényleges biztosításához. Ehhez nélkülözhetetlen a hatékony társadalmi támogatás, méltányosabb anyasági, gyermeknevelési és családtámogatási rendszer, a nők munkáját segítő szolgáltatások fejlesztése. *A családok* védelme, összetartó erejük növelése nemzeti érdek. Fokozott támogatást kell nyújtani a nagycsaládosoknak.

A *fiatalok* a jövő letéteményesei. Minden erőnkkel támogatjuk és

segítjük tanulásuk, felkészülésük, pályaválasztásuk, pályakezdésük, szakmai fejlődésük feltételeinek javítását. Képviseljük és védelmezzük érdekeiket. Egyenlő esélyeket a dolgozók gyermekeinek a tanulásban és továbbtanulásban! Értelmes alkotómunka lehetőségét minden fiatalnak! Az állami lakásépítési program felújításával lakást a fiataloknak! A lakás létfeltétel és nem luxuscikk!

Az ifjúság jogos igénye a sportolás, a szabadidő kultúrált eltöltése, a szórakozás. Tiltakozunk az ország sportéletének elsorvasztása ellen. Meg kell szüntetni a sport területén tapasztalható visszásságokat, élősdi vonásokat, széleskörű sportolási lehetőséget kell biztosítani mindenki számára.

A dolgozók demokráciáját!

A közélet tényleges demokratizálásának fő ismérve és fokmérője a dolgozók valóságos részvétele a közéletben és az ország sorsának alakításában, reális lehetőségünk érdekeik érvényesítésére.

Megengedhetetlen, hogy a dolgozók demokráciája helyett a politikai pártok és a hatalmi elitek vetélkedése, színfalak mögötti alkuja, a tömegek demagóg manipulálása, a vagyon diktatúrája érvényesüljön. Elítéljük a politikai hisztériakeltés és boszorkányüldözés minden formáját. Harcolunk a politikai közélet, a választások tisztaságáért.

Régi és új bürokráciák uralma, a pénz diktatúrája helyett valóságos *népi demokráciát* akarunk. Ennek elengedhetetlen eleme az önkormányzat különféle formáinak a helyi szükségletekre és hagyományokra épülő érvényesülése a munkahelyeken, a lakóterületeken, a társadalmi közösségekben. Egyszerűbbé, olcsóbbá és hatékonyá kell tenni minden szinten az államigazgatást és a közigazgatást. Szorgalmazzuk a városi és falusi önkormányzatok önállóságát, gazdálkodásuk feltételeinek javítását, a településfejlesztés normatív támogatását, az elmaradott térségek kiemelt fejlesztését. A politikai közélet nélkülözhetetlen, semmi mással nem pótolható tényezői a szakmai, érdekvédelmi, társadalmi szervezetek és mozgalmak. A pártok és társadalmi szervezetek gazdálkodását ellenőrizze a legteljesebb nyilvánosság. Egyetlen párt sem részesüljön külföldi támogatásban, gazdálkodásuk alapja a tagdíj legyen.

Aggodalmat kelt a *közrend* és a *közbiztonság* romlása, a bűnözés terjedése, a termelőmunkát zavaró, a társadalom életfunkcióit bénító negatív tendenciák erősödése. Valamennyi dolgozó közös érdeke a közrend és a közbiztonság megszilárdítása, a bűnözés elleni harc.

A haladás, a *baloldal* erőit ma a megosztottság és zavarodottság gyengíti. A helyzet súlyossága a szocializmus valamennyi hívétől, a baloldali erőktől, a nemzet sorsáért felelősséget érző minden ember-

től összefogást követel. Pártállástól függetlenül azt kell keresni, ami összeköt bennünket, ami lehetővé teszi és segíti a progresszív erők együttműködését, közös fellépését a sokasodó negatív társadalmi jelenségek ellen, a baloldal kibontakozásáért. Mindenekelőtt ez határozza meg viszonyunkat az MSZP-hez, a szakszervezeti és a szövetkezeti mozgalomhoz, más haladó szervezetekhez. A nézetkülönbségektől függetlenül a baloldali összefogás jegyében együttműködésre törekszünk a MSZP-vel. A közös érdekeltségű vitás kérdésekben békés és tisztességes megegyezésre törekszünk. Közös érdekünk a baloldali, progresszív erők összefogása.

Kiemelkedő fontosságú, hogy olyan erős, tömegtájékoztatást élvező baloldal jöjjön létre, amelynek megfelelő képviselete a törvényhozásban és az önkormányzati szervekben.

Nemzeti érdekeink védelmében – a népek barátságáért!

A *nemzeti hagyományok és értékek* ápolása, a haza felemelkedésének szolgálata alapvető feladatunk. Fontos nemzeti érdekünk a *népek közötti barátság* erősítése. Szolidárisak vagyunk a forradalmi és demokratikus mozgalmakkal, a szabadságukért és függetlenségükért harcoló népekkel. Elítéljük a nemzeti és faji elnyomás, az imperialista agresszió minden formáját. A velünk szomszédos országokkal az együttműködés sokoldalú fejlesztésére, a kölcsönös megértés és a türelem szellemében a feszültségek feloldására törekszünk. Követeljük, hogy külpolitikánk ne tegyen engedményeket a nemzetközi manipulációnak, a nacionalista hangulatnak, mert az megrontja népeink viszonyát, nehezítve ezzel is a szomszéd országokban élő magyarság helyzetét. A kisebbségben élő magyarok jogainak biztosításáért a nemzetközi szerződésekben és gyakorlatban elfogadott normákat tartjuk követendőnek. Támogatjuk a hazánkban élő nemzetiségek, a cigányok jogainak, szociális és kulturális fejlődésének érvényesítését, önálló, demokratikus szerveződésüket. Fellépünk parlamenti és helyhatósági képviseletükért.

Azon vagyunk, hogy *hazánk külpolitikája* a nemzeti érdekektől vezéreltetve jól átgondolt realitásokra épüljön. Érdekeltek vagyunk a béke és a nemzetközi biztonság megvédésében, a nemzetközi enyhülési folyamat kibontakozásában, a politikai és katonai egyensúly megőrzésében. Ehhez elengedhetetlen, hogy a kölcsönös előnyök és a nemzeti önállóság tiszteletben tartása jegyében teljesítsük nemzetközi és szövetségi kötelezettségeinket. Hazánk érdekelnek, nemzetközi és szövetségi kötelezettségeinknek megfelelő, a nemzetközi katonapolitikai helyzettel reálisan számoló kiegyensúlyozott biztonságpolitikára van szükség. Ezzel összhangban, az ország teherbíróképességének

figyelembe vételével megfelelő feltételeket kell biztosítani ahhoz, hogy a fegyveres erők el tudják látni feladataikat. Szorgalmazzuk a KGST korszerűsítését, a hatékony együttműködést a közép- és keleteurópai országokkal. Hazánk fejlődésének nélkülözhetetlen feltétele kapcsolataink széleskörű fejlesztése minden országgal, az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján. Elutasítjuk az egyoldalú nyugati orientációt, tiltakozunk mindenféle külső nyomás, az ország életébe történő beavatkozás ellen. A működő tőke és a modern technika behozatala a gazdaságilag fejlett országokból csak számunkra is kedvező feltételek mellet lehet fejlődésünk hasznos tényezője.

Számos, a szocialista építés útjára lépett *környező országban* az elmúlt időszakban különböző okoból fakadóan feszültségek keletkeztek, válságos helyzetek alakultak ki, drámai változások mentek végbe. A felhalmozódott megoldatlan problémák, súlyos torzulások és vezetési hibák, a megújulást szolgáló reformok késlekedése a szocialista rendszer elleni belső és külső támadásokra is alkalmat adtak. Alapelvünk, hogy minden ország dolgozó népének elidegeníthetetlen joga, hogy önállóan, minden külső beavatkozástól mentesen válassza meg a társadalmi haladás konkrét útját, maga adjon saját érdekeinek és nemzeti sajátosságainak megfelelő válaszokat a fejlődés új kihívásaira. Tudjuk, hogy ezen az úton kitérők, visszaesések, vereségek, ismételt újrakezdések is lehetségesek. Szolidárisak vagyunk a korábban elkövetett hibák és vétkek felszámolására, a szocialista építés megújítására irányuló haladó erőfeszítésekkel. Elítéljük az antikommunizmus és a külső beavatkozási kísérletek minden formáját ezekben az országokban. Közös érdekünk a térség politikai és gazdasági helyzetének stabilizálódása.

A *nemzetközi munkásmozgalom* az útkeresés állapotában van. Meggyőződésünk, hogy ez a mozgalom a történelmi tanulságok levonásával, a jelenlegi helyzet és a mai követelmények sokoldalú számbavételével le fogja küzdeni fejlődésünk ellentmondásait, buktatóit és nehézségeit, képes lesz a szocialista célokért küzdő haladó erők aktivizálásához és összefogásához szükséges stratégiai fordulat végrehajtására.

Távlati céljaink

Célunk továbbra is az, hogy megteremtsük Magyarországon az élet új minőségét biztosító, az emberek felemelkedését szolgáló szocialista társadalmat. Olyan társadalmat, amely a legfejlettebb technikán, az alapvető termelési eszközök valóságos köztulajdonán alapul és a gazdálkodás leghatékonyabb módszereit alkalmazza. Amelyben megvalósul a társadalom közösségi önszerveződése, megszűnik a társadal-

mi kizsákmányolás és elnyomás, elhárulnak az akadályok az egyének és a közösségek szabad fejlődése elől. Amelyben a legteljesebb demokrácia érvényesül, biztosítva vannak az emberi jogok, köztük a munkához és a tisztességes megélhetéshez való jog. Visszaadjuk a szocializmus eredeti értelmét: a szocializmus a legteljesebb demokrácia a dolgozók számára.

Ma mindenekelőtt a jelenlegi válságból kell baloldali kiutat találnunk, hogy elháríthassuk a fenyegető nemzeti katasztrófát. Ez a feltétele annak is, hogy a tanulságok levonásával újrakezdjük és új módszerekkel folytassuk a szocializmus építését. A szocialista építés eddigi történelmi útjának, eredményeinek és kudarcainak, megoldatlan problémáinak elfogulatlan elemzésével, mindenekelőtt a magyarországi realitásokból kiindulva, a nemzetközi munkásmozgalom, a Szovjetúnió és más országok tanulságait is felhasználva, elveinket és céljainkat újra fogalmazva új szocialista programot kell kidolgozni.

* * *

A megújuló MSZMP a dolgozók demokráciájáért, érdekeik érvényesítéséért, a fejlődés szocialista útjáért, társadalmunk felemelkedéséért küzd. Sorainkba hívjuk azokat, akik ezekért a célokért az újjászülető, megújuló marxista pártban akarnak dolgozni. A közös célok jegyében együttműködésre törekszünk mindenkivel, akinek cselekvését a magyar nép, a dolgozók érdekeinek szolgálata vezérli.

Korszerű marxista párttal, újjászerveződő erős baloldalal, népi összefogással hazánk szocialista megújulásáért!

Készítette: Göncöl Társaság 90.091
Felelős vezető: Jámbor János
Felelős kiadó: THÜRMER GYULA
Szedte: Csapó és Társai Informatikai KFT. Budapest